

Asia: VN/20129/2020

Valtioneuvoston periaatepäätös teknologiapolitiikasta 2020-luvulla – teknologialla ja tiedolla maailman kärkeen

Teknologiapolitiikan päämäärä

Lausuntonne ehdotetusta teknologiapolitiikan päämäärästä.

Koska Suomen taloudellista tulevaisuutta ja mm. ilmastonmuutokseen sopeutumista rakennetaan teknologiavetoisesti, on uuden teknologian käyttöönottoon eli infrahankkeisiin ja niitä tukevaan T&K-toimintaan mukaan pääseminen alueille elintärkeää. Kasvuodotusten kiinnittyessä tietotalouden malliin, ovat T&K-menot aluetalouksien kehityksen kannalta oleellinen indikaattori. Nämä menot ovat Suomessa keskittyneet voimakkaasti, mikä vaikuttaa aluetalouksien suorituskykyyn. Teknologiapolitiikassa tulee näin ollen huolehtia T&K rahoituksen riittävydestä alueilla, sillä sen kautta pystytään luomaan kasvua ja uutta yritystoimintaa sekä rakentamaan teknologiamyönteistä toimintaympäristöä. Toimivan alustan teknologiapolitiikan alueelliselle toteuttamiselle muodostaa korkeakouluverkko, joka toimii yhdessä alueellisten teknologiayritysten kanssa.

Tavoite 1

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 1: Suomi on maailman kilpailukykyisimpiä valtioita ja maailman paras paikka teknologiayrityksille.

Tavoite on mahdollinen riittävällä TKI-panostuksella. Kilpailuetuina tässä suhteessa voivat toimia korkeakouluverkko ja teknologiamyönteinen julkinen sektori. Työvoiman saatavuuden kannalta oleellimmat kilpailuvaltit liittyvät suomalaisen yhteiskunnan vakauteen ja kehittyneisyyteen, mikä vetää puoleensa tiettyä segmenttiä huippuosaajista.

Tavoite 2

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 2: Suomessa on maailman tunnetuimpia ja houkuttelevimpia teknologia-alan koulutuksen, tutkimuksen, osaajien ja investointien keskuksia.

Tavoite on saavutettavissa monialaisen ja riittävän panostuksen kautta. Tavoitteen osalta on huomioitava korkeakoulujen rooli aluetalouksien kehityksessä ja että korkeakouluverkko on erittäin tärkeä teknologian kehityksen mobilisoimisessa taloudelliseksi menestykseksi. Tästä syystä on tärkeää nostaa T&K toiminnan rahoitusta Suomen eri alueilla.

Tavoite 3

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 3: Suomessa on maailman teknologia- ja innovaatiomyönteisin julkinen sektori, joka mahdollistaa ihmisten ja yritysten hyvinvoinnin.

Lähtökohta tälle kehitykselle on erittäin hyvä, mikä antaa uskottavuutta muille tavoitteille. Julkisen sektorin teknologiasuhteessa kasvavaa huomiota on kiinnitettävä huoltovarmuuden ja poikkeusolojen toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Tavoite 4

Lausuntonne ehdotetusta tavoitteesta 4: Suomi hyötyy laajalti globaaleihin haasteisiin vastaavien teknologioiden rohkeasta kehittämisestä ja soveltamisesta.

Aluetalouksien yhteydessä teknologiapolitiikka tulee ymmärtää laajasti. Esimerkiksi digitalisaatio merkitsee monelta osin materiaalsen, teollisen tuotannon prosessien tehostamista älykkäiden järjestelmien käyttöönotolla. Nämä järjestelmät sekä tehostavat teollista tuotantoa, että muodostavat osaamisperustaa ja itsessään tuotteistettavia innovaatioita. Ne ovat ratkaisevia pyrittäessä tuottamaan siirrettävien teknologisten ratkaisujen kautta skaalautuvaa positiivista hiilikädenjälkeä. Tämänkaltaisen kehitystoiminta on parhaiten mahdollista alueellisissa klustereissa, jotka muodostuvat alan yritysten kesken sekä yritysten ja korkeakoulujen/tutkimuslaitosten yhteistyössä.

Seurantamalli

Lausuntonne ehdotetusta seurantamallin toteuttamisesta.

Seurantamallin osalta tärkeintä on informatiivisuus ja selkeys, minkä vuoksi avaintulokset on määriteltävä strategisesti ja mittareiden määrä pidettävä maltillisena.

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit ja huomiot.

Teknologiapolitiikassa tulee kiinnittää monialaista huomiota eri puolilla Suomea toimiviin alueellisiin klustereihin ja niiden teknologia- ja osaamisperustoihin. Pohjois-Savossa tällaisia osaamiskeskittymiä on kone- ja energiateknologian, metsäteollisuuden, biojalostuksen, hyvinvointiteknologian ja älykkäiden vesijärjestelmien aloilla. Lisäksi ICT ja digitaalisuus ovat läpäisevä kehitysteema kaikilla Pohjois-Savon älykkään erikoistumisen kärkialoilla, mikä tukee alueellisissa toimenpiteissä teknologisen kehityksen, innovatiivisten hankintojen ja kokeilukulttuurin tavoitteita.

Huttunen Tuulikki
Pohjois-Savon liitto